

Sygn. akt VIII U 179/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Ewa Grychtoł

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2016 r. w Gliwicach

sprawy J. P. (P.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania J. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 18 grudnia 2015 r. **nr** (...) 1- (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. P. prawo do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z artykułem 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poczynając od dnia 1 listopada 2015 roku.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. akt: VIII U 179/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 grudnia 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. P. ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, iż wyliczony dla ubezpieczonego, w oparciu o przedstawione przez niego dowody, maksymalny wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 226,11 % i tym samym okazał się niższy od wymaganego w przepisie art. 110a tego wskaźnika o wartości 250%.

W odwołaniu od powyższej decyzji, ubezpieczony wniósł o jej zmianę i przeliczenie świadczenia w myśl art. 110a. Ubezpieczony wniósł również o zwrócenie się do jego pracodawcy, bądź jego następcy prawnego o dostarczenie wszelkiej możliwej dokumentacji na podstawie, której możliwe będzie odtworzenie jego zarobków,

a następnie ustalenie na nowo wysokości jego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. P. urodził się w dniu (...) ZAŚ prawo do emerytury górniczej uzyskał z dniem 1 października 1990r.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął wynagrodzenie z 3 lat kalendarzowych, tj. z lat 1984 - 1986, gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 367,51% i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono staż pracy w ilości 25 lat i 1 miesiąca okresów składkowych.

Obliczenie podstawy wymiaru świadczenia i jego wysokości nastąpiło przy zastosowaniu kwoty bazowej 717,16 zł.

Kolejnymi decyzjami ZUS dokonywał waloryzacji świadczenia oraz przeliczenia z uwagi na doliczenie stażu pracy.

Następnie, na podstawie decyzji (...) Oddział w Z. z dnia 25 stycznia 2011r. ubezpieczony uzyskał prawo do emerytury górniczej z dniem 1 stycznia 2011r.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął podstawę dotychczas pobieranego świadczenia tj. wynagrodzenie z 3 lat kalendarzowych, tj. z lat 1984 - 1986.

Uwzględniono staż pracy w ilości 28 lat i 8 miesięcy okresów składkowych.

Po uzyskaniu prawa do pierwszego świadczenia ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu.

W dniu 9 listopada 2015r. ubezpieczony wniósł o przeliczenie emerytury, powołując się na nowelizację ustawy o emeryturach i rentach z dnia 5 marca 2015r., tj. na podstawie art. 110a ustawy emerytalno – rentowej. Do wniosku załączył zaświadczenia Rp-7 potwierdzające osiągnięte przez niego wynagrodzenia za lata 1977 – 1990 i 1992 – 1996.

Decyzją z dnia 18 grudnia 2015r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu decyzji ZUS wyjaśnił, iż wyliczony dla ubezpieczonego, w oparciu o przedstawione przez niego dowody, maksymalny wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 226,11 % i tym samym okazał się niższy od 250%.

W toku postępowania w niniejszej sprawie Sąd zwrócił się do (...) S.A. Oddział KWK (...) oraz do (...) Grupy (...), o nadesłanie kompletnej dokumentacji osobowej i płacowej odwołującego za cały okres zatrudnienia w KWK (...).

Na podstawie przekazanej dokumentacji osobowej i płacowej, Sąd zwrócił się do biegłej z zakresu emerytur, rent i kapitału początkowego o odtworzenie zarobków odwołującego z tych okresów i wyliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru jego emerytury według najkorzystniejszego wariantu.

Na podstawie opinii z dnia 19 września 2016r. (k.45-60), Sąd ustalił iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne J. P. wynosi:

- za rok 1966 kwotę 9.500 zł,

- za rok 1967 kwotę 10.200 zł,
- za rok 1971 – 39.298 zł,
- za rok 1972 – 44.899 zł,
- za rok 1973 – 47.124 zł,
- za rok 1974 – 64.418 zł,
- za rok 1975 – 75.622 zł,
- za rok 1976 – 87.292 zł,
- za rok 1977 – 125.163 zł,
- za rok 1978 – 133.060 zł,
- za rok 1979 – 148.521 zł,
- za rok 1980 – 190.175 zł,
- za rok 1981 – 243.830 zł,
- za rok 1982 – 466.341 zł,
- za rok 1983 – 624.581 zł,
- za rok 1984 – 775.362 zł,
- za rok 1985 – 861.357 zł,
- za rok 1986 – 1.062.557 zł,
- za rok 1987 – 1.271.693 zł,
- za rok 1988 – 1.983.861 zł,
- za rok 1989 – 6.392.692 zł,
- za rok 1990 – 31.818.865,

Biegła odtwarzając powyższe zarobki ubezpieczonego, uwzględniła zapisy w jego dokumentacji osobowej i zasiłkowej, dotyczące stawek zaszeregowanie, stałych dodatków, które niewątpliwie były wypłacane, jak dodatku nocnego, specjalnego wynagrodzenia z Karty Górnika, deputatu węglowego, ale również i okresów pobierania zasiłku chorobowego.

Ostatecznie Sąd w oparciu o wyliczenia biegłej ustalił, iż wwpw z najkorzystniejszych 20 lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu, tj. z lat: 1971-1990 wynosi 257,79 %.

Po otrzymaniu odpisów powyższej opinii, strony nie zgłaszały do niej zastrzeżeń.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt emerytalnych ubezpieczonego i jego akt osobowych dołączonych do akt sprawy oraz opinii biegłej z zakresu emerytur, rent i kapitału początkowego H. P. z 19 września 2016r. (k.45-60).

Sąd w całości podzielił wnioski płynące z opinii biegłej, gdyż były logiczne i spójne. Biegła dokonała szczegółowych ustaleń w oparciu o dokumentację osobową i pozostały materiał dowodowy i uzyskane w toku sporządzania opinii dane. Nadto strony nie wniosły zarzutów do opinii.

Zgromadzony materiał dowodowy, Sąd uznał za kompletny, wiarygodny i mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych i rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy w Gliwicach zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że ubezpieczony jest uprawniony do emerytury obliczonej w oparciu o wynagrodzenie z 3 lat kalendarzowych, tj. z lat 1984 - 1986, gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 367,51% i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%. Bezspornie ubezpieczony po uzyskaniu prawa do emerytury pozostawał w zatrudnieniu.

Przedmiotem sporu jest wysokość emerytury ubezpieczonego. Ubezpieczony złożył bowiem w dniu 9 listopada 2015r. wniosek o przeliczenie emerytury w związku ze zmianą przepisów ustawy emerytalno-rentowej z dniem 1 maja 2015r. i wprowadzeniem art. 110a.

Ustawą z dnia 5 marca 2015r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r. poz. 552) wprowadzono zmiany w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z wprowadzonym wskazaną wyżej nowelizacją art. 110a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz.748 ze zm.) wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

Zgodnie z ust. 2 ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Art. 110a znajduje zastosowanie do przeliczenia emerytur przyznanych na starych zasadach tj. obliczonych w myśl art. 53 ustawy emerytalno-rentowej, gdzie bezpośredni wpływ na wysokość świadczenia ma kwota bazowa oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia.

Bezspornie ubezpieczony pobiera emeryturę obliczoną na starych zasadach. Nadto kontynuował zatrudnienie i wskazał podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne przypadającą w części po przyznaniu świadczenia, gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

Art. 110a ustawy, znajdzie zatem zastosowania do ubezpieczonego, który spełnił wymagane w nim przesłanki.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była wysokość emerytury ubezpieczonego, któremu zaskarżoną decyzją odmówiono przeliczenia świadczenia, nie uwzględniając równocześnie w wyliczeniach stanowiących podstawę wydania tej opinii zarobków za okres zatrudnienia w KWK (...) za lata 1970 – 1977, ze względu na nieprzedłożenie przez odwołującego dowodów pozwalających organowi rentowemu na wliczenie wynagrodzenia za te okresy.

Organ rentowy odmawiając wliczenia do podstawy wymiaru świadczenia wynagrodzenia za sporny okres w kwotach wnioskowanych przez ubezpieczonego, kierował się treścią § 21 ust. 1 rozporządzenia z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), zgodnie z którym środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Niemniej jednak przepisy rozporządzenia regulującego postępowanie o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, zawierające ograniczenia dowodowe, nie mają zastosowania w postępowaniu sądowym, opartym na zasadzie swobodnej oceny dowodów. Dopuszczalnym jest, więc ustalenie wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dowody zastępcze (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006r. w sprawie I UK 179/06, opubl. w LEX nr 342283; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi, z dnia 21 sierpnia 2013r., III AUa 1768/12).

Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni akceptuje stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Lublinie z dnia 4 października 2012r., w sprawie III AUa 305/12, gdzie wskazano, iż w przypadku braku dokumentacji płacowej istnieje możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dokumentację zastępczą znajdująca się w aktach osobowych, takich jak umowy o pracę, angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia, wówczas można uwzględnić tylko takie składniki, które są pewne, wypłacane były w danym okresie stale i w określonej wysokości.

Sąd zgodził się z ustaleniami biegłej sądowej, iż najbardziej optymalnym wariantem dla wyliczenia podstawy wymiaru świadczenia jest obliczenie jego podstawy w oparciu o zarobki z 20 najkorzystniejszych lat podlegania ubezpieczeniu społecznemu tj. lat 1971-1990, gdzie wyliczony przez biegłą wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 257,79 %, był zatem wyższy od przyjętego przez ZUS.

Strony nie kwestionowały wyliczonej przez biegłą wysokości świadczenia ubezpieczonego, jedynie organ rentowy zgłaszał drobne zastrzeżenia co do matematycznych wyliczeń za poszczególne lata, jednak nieścisłości te nie wpływają na ostateczną ocenę, że po uwzględnieniu zarobków odtworzonych przez biegłą, wwpw emerytury odwołującego przekroczył 250%.

W konsekwencji, Sąd w sentencji wyroku – na mocy (...) § 2 k.p.c. – zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu J. P. prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110 a ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od 1 listopada 2015r. tj. od miesiąca złożenia wniosku.

(-) SSO Teresa Kalinka